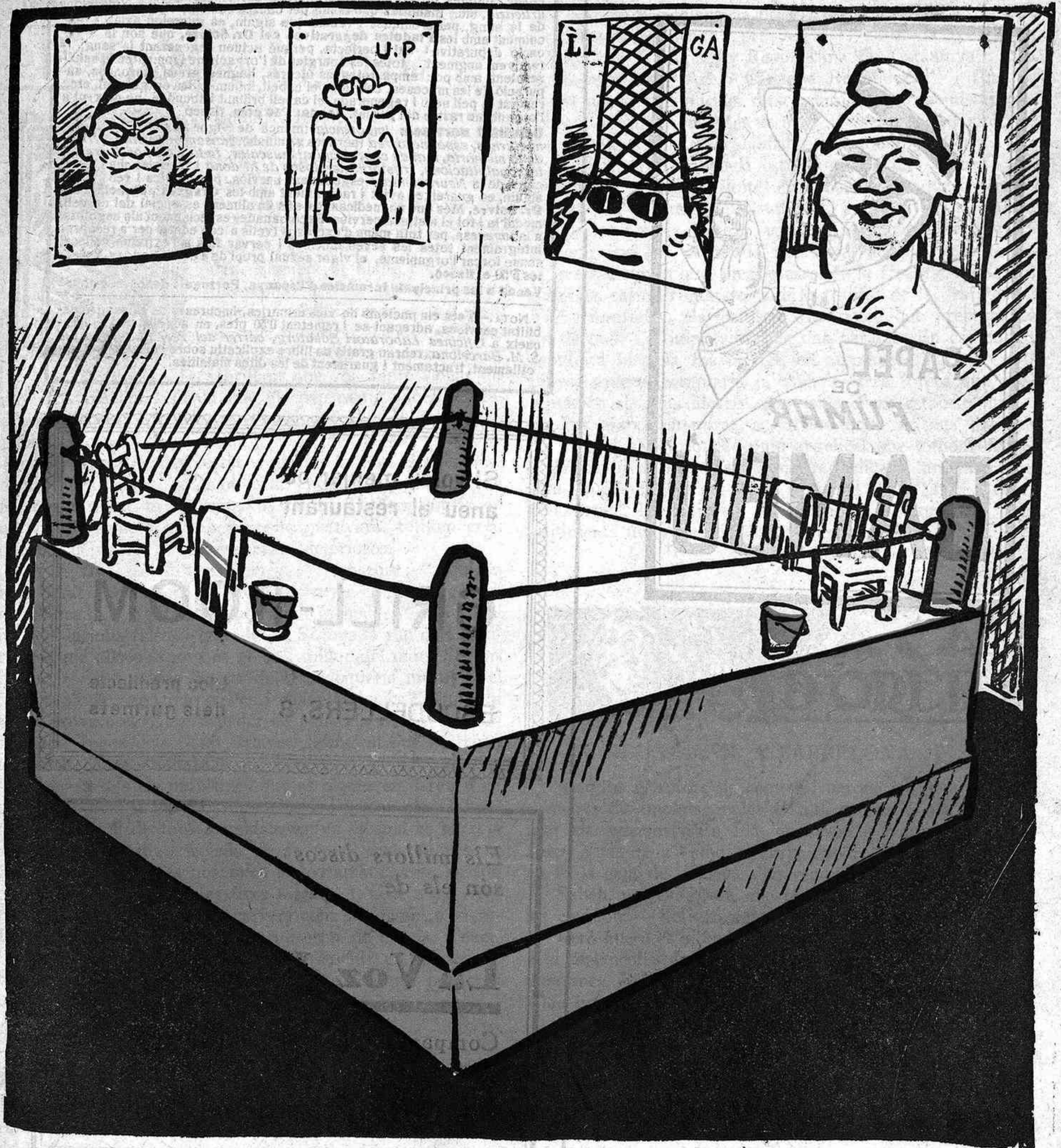

Barcelona, 10 d'abril de 1931

La aquella de la Torratxa

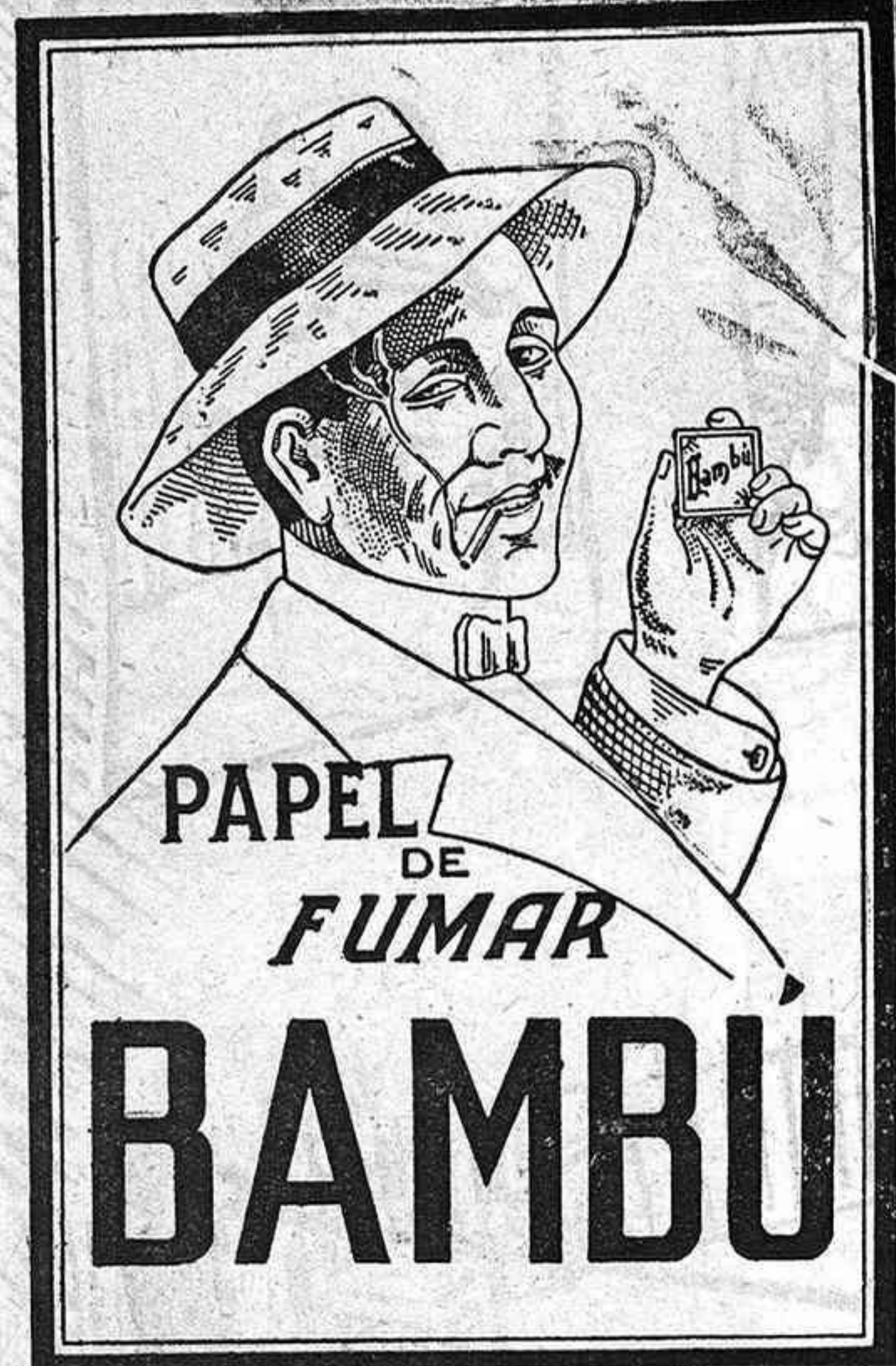
ANY LV - 2701 - 20 cts. - Atrassats, 40

Combats electorals

Hi ha una harmonia que encanta. Sobretot entre els punys esquerres.

1915

VIES URINARIES
Impureses de la sang - Dr. Solvré

Prou sofrir inutilment de les dites malalties gràcies al meravellós descobriment dels

Medicaments del Dr. SOLVRÉ

Vies urinaries: *Blenorragia* (purgacions, amb totes les seves manifestacions, *uretritis*, *prostatitis*, *orquitis*, *cistitis*, *gota militar*, etc., de l'home; *vulvitis*, *vaginitis*, *metritis*, *uretritis*, *cistitis*, *anexitis*, *fluxos*, etc.; de la dona, per cròniques i rebels que siguin, es guareixen aviat i radicalment amb els Catxets del Doctor Solvré. Els malalts es guareixen ells sols, sense injeccions, lavatges, ni aplicació de sondes ni bugies, etc., tan perillós sempre i que necessiten sempre la presència del metge, i ningú no s'absenta de la seva malaltia. Venda: 5'50 ptes. caixa

Impureses de la sang: *Sífilis* (avariosis), *casemes*, *herpes*, *úlceres varicoses* (llagues de les cames), *erupcions escrofuloses*, *eritemes*, *acne*, *urticària*, etc., malalties que tenen per causes humors, vicis o infeccions de la sang, per cròniques i rebels que siguin, es guareixen aviat i radicalment amb les *Píndoles depuratives* del Dr. Solvré, que són la medicació depurativa real i perfecta, perquè actuen regenerant la sang, la renoven, augmenten totes les energies de l'organisme i fomenten la salut, resolent, amb poc temps, totes les úlceres, llagues, grans, floronscos, supuració de les mucoses, caiguda del cabell, inflamacions en general, etc., restant la pell neta i regenerada, el cabell brillant i abundant, no deixant a l'organisme rastre del passat. Venda: 5'50 ptes. flascó.

Debilitat nerviosa: *Impotència* (manca de vigor sexual), *polucions nocturnes*, *espermatorrea* (pèrdues seminals), *cansament mental*, *pèrdua de la memòria*, *mal de cap*, *debilitat muscular*, *fatiga corporal*, *tremolors*, *palpitacions*, *trastorns nerviosos de la dona* i totes les manifestacions de la *Neurastènia* o esgotament nerviós, per crònics i rebels que siguin, es guareixen aviat i radicalment amb les *Gragees potencials* del Dr. Solvré. Més que un medicament són un aliment essencial del cervell, medulla i tot el sistema nerviós. Reconanades especialment als esgotats, a la juvenesa, per tota mena d'excessos (vells a cap edat), per a recobrar íntegrament totes les seves funcions i servir fins a l'extrema vellesa, sense forçar l'organisme, el vigor sexual propi de l'edat. Venda: Pesseïtes 5'50 el flascó.

Venda a les principals farmàcies d'Espanya, Portugal i de les Amèriques

NOTA.—Tots els pacients de vies urinaries, impureses de la sang o debilitat nerviosa, adreçant-se i remitent 0'50 ptes. en segells per al franquex a *Oficines Laboratori Sòkatarq, carrer del Ter, 16. telèfon 544 S. M. Barcelona*, rebran gratis un llibre explicatiu sobre l'origen, desenvolupament, tractament i guariment de les dites malalties.

Si voleu menjar bé
aneu al restaurant

GRILL-ROOM

ESCUDELLERS, 8 Lloc predilecte
dels gurmets

*Els millors discos
són els de*

La Voz de su Amo

Companyia del Gramòfono, S. A. E.

Demaneu-los per tot arreu

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
Llibreria Espanyola, Rambla del Mig, 20
BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ
Fora de Barcelona:

Espanya: trimestre 3 ptes. Estranger, 5

CRÒNICA

Eleccions i política

ES candidatures de tots colors omplen els murs de la ciutat. Tenen la gràcia i l'optimisme dels gallarets de la festa major. Tots els carrers de Barcelona semblen carrers de poble endiumenjat. El groc i el vermell són els colors que més abunden. Segueix el blanc i el blau, més enllà surt, de tant en tant, la taca morada. En cada cartell, com en cada paper retallat de les festes majors, hi ha un optimisme penjat i brillant que vol impressionar els ulls dels passants. Teniu que els papers us donen la impressió de cosa efímera, com els mateixos penjarolls dels pobles. I com a cosa efímera, cosa més alegre i riallera. Fins els arbres no han restat verges de la seva alegria electoral. I les lletres que han estat enclastades damunt són tan optimistes com els mateixos colors. Tothom confia en el triomf, tothom està segur que guanyarà, tothom creu que els noms que dibuixen seran victoriosos.

A la fira, els firaires criden el transeünt: "Aquí és més barat que enlloc!". "Aquí trobareu el millor gènere de la fira!". "Aquí tot és nou i tot és bo!". "Aquí no hi ha liquidacions falses i trucades!". Segons la veu dels firaires, el que allà s'exposa és el bo i millor del món. Segons el que es sent cridar davant de la badoqueria múltiple, el que es predica són meravelles i magnificències. També hi ha en un recó el pobre venedor de panacees curatives. Són gent que fugen dels altres firaires. Són gent que no tenen un sentit de sociabilitat. Aquesta mena de gent porten les solucions a tots els problemes que es plantegen. Creuen en el miracle d'un home o d'una curació, i porten com a bandera un cartell de tons escandalosos, en el qual es barreja amb color de sang escolada de fa poc i amb auques de fera corrúpia. Tot és una mica melodramàtic, com ho són els colors cridaners de les fires majors. I, com a les fires majors, les gents van pels carrers com si anessin a manifestacions. Hi ha en tot plegat un estat de nervis, d'excitació, de vibració, que no es pot mantenir en tot temps. S'aguanta ara per la raó suprema que ha de durar poc, com tota festa major per a ésser lluïda.

* * *

Qui guanyarà? Sembla probable que arreu de Catalunya guanyin els republicans. Les noves que arriben de les comarques lleidatanes, tarragonines i gironines són favorables al fervor republicà. Tan sols a Barcelona el resultat de la lluita fa témer el triomf republicà. Ben mirat, ben

nirat, el triomf republicà, tot i no guanyant les majories, cas que no es guanyessin, que jo crec sincerament que es guanyaran, seria la suma de vots republicans emesos a les urnes que donaran una majoria republicana extraordinària. És evident que la unió dels partits republicans catalanistes hauria pogut donar una majoria municipal efectiva; però ara la política catalana ha pres un vol considerable. "Acció Catalana Republicana" pren els vots de molta gent de la "Lliga"; i l'"Esquerra Republicana de Catalunya" pren molts vots de l'"Acció Catalana Republicana" i fins de molts antics republicans dits federals i autonomistes que vivien en adhesions més o menys considerables amb els partits esquerrans de cabdillatge no català. El fet és que la política catalana queda estructurada d'una manera eficient per a les futures lluites de demà. En cas que fos aconseguida la llibertat de Catalunya, aquesta ja no hauria d'inventar partits, perquè aquests ja estarien estructurats de temps pel joc polític del nou Estat. El mal de totes les aglomeracions és que, un cop assolida la finalitat mínima o màxima, cal enfrontar-se amb la realitat de la desfeta del bloc triomfador, els que se'n van tenen que preparar-ho tot de nou. Cal improvisar, en una paraula. En cas que la república hispana fos un fet, en autodeterminar-se Catalunya, aquesta comptaria ja amb les tres forces que presentarien els seus idearis expressius d'uns estats d'opinió.

Per això, ben mirat, a darrera hora, no ens dol que no hi hagi hagut aquella unió angelical que tothom demanava. Si hi ha una gran massa republicana tan autòctona com aquella fugida del sentit centrípet de la política catalana actual, les majories de vots i de regidors serà dels sentiments unànimes de l'hora present.

FRANCESC MADRID

EL KU-KLUX-KLAN, A BARCELONA

Malgrat el reforç de comtes i barons i ex-pupins més o menys dissimulats, malgrat l'alta protecció oficial, malgrat els extrems d'En Pla, que, com a bon minyó, s'esforça a plaure a l'amo, malgrat l'anarquista de Terrassa, en fi, la gent de la Lliga s'ho veu malament...

Saben, per endavant, que perdran les eleccions, i, amb les eleccions — definitivament —, el control de la ciutat...

Però que no s'hi encaparrin massa. En lloc de lliurar-se a la melancolia declamant tristament les *golondrines* bequerianes, és millor, per exemple, que fundin un Ku-Klux-Klan barceloní.

Així, encara que no puguin actuar a la llum del dia, amb representació oficial, podran actuar de les seves catacumbes estant, revestits amb les blanques cucurulles de la secta nordamericana. I aquesta penombra misteriosa els escaurà admirablement. Perquè els homes més representatius de la Lliga són, amb el seu tarannà entre sinistre i cofoi, homes, precisament, de processons i misteris...

Podran tenir un lema i tot:
 "Borbonisme, plutocràcia i fe camboniana".
 I, va sense dir:
 Dues banderes!

LA VENUS SENSE... LLENGUA

Ara fa poc, va celebrar-se amb gran solemnitat la boda d'un conegut periodista barceloní. Ell era un noi molt despert. Va començar fent barrilà amb sants i capellans, i ha acabat als llüisos, que és una cosa que, per poc eixerit que hom sigui, dóna molt...

Pocs dies abans de la boda, vam trobar-lo a un Cafè de la Rambla.

- ¿Diuen que et cases?
- Sí, i faig molt bon casament...
- Tu sempre ben orientat... ¿Es rica, eh?
- 100.000 pessetes.
- Bé! ¿I és bonica?
- Una venus!... Sols té un defecte...
- ...?
- Es muda!

Sant Llibre

Les ciutats—les ciutats intel·lectuals, és clar—són temples del llibre. I les botigues que en venen, altars. I els homes que en compren, devots.

Per això, nosaltres, som devots de Sant Llibre.

No anem, com una obligació, a missa de Sant Llibre, el diumenge. Hi anem quan els nostres sentiments ens ho demanen. Hi anem tot l'any. Hi anem sempre.

En els temples del Llibre, l'home no té necessitat d'o-

rar ni encomanar-se a res. Mentre hi vagi net de pensament i amb ganes de regenerar-se, ja hi pot entrar. Allí trobarà les portes de la Civilització i la Cultura obertes de bat a bat. Allí, sense que ningú el guii, li expliqui o li prediqui, es lliurarà sencerament, en cos i ànima, a la magna religió de les lletres, la més important, més precisa i més noble de les religions conegudes fins el dia.

En els temples del Llibre, en els seus altars, hi cap tothom: homes, dones, nois... No es fan recaptés, ni processons. No es demana res a ningú. El devot, voluntàriament, adquireix un volum—Sant Llibre—i se l'emporta a llur casa, on el posa prop el llit per a fer-hi oració cada vespre.

Les seves oracions sanegen els sentiments de molts, i com més bo és l'home, millor troba el contingut del llibre adquirit.

Si en els temples de Sant Llibre fossin admesos els "ex-vots" dels creients, trobaríem les parets plenes de bons cors, cervells privilegiats i ànimes purificades.

Clar que la religió del Llibre té un dia a l'any consagrat a la seva festa. En aquest dia—fins els no creients—, compren un devocionari. Nosaltres, que som de la congregació de Sant Llibre, en tal diada ens colloquem darrera una taula curulla de volums i des d'allí, plens d'optimisme i satisfacció, contemplem el pas d'aquella multitud que visita les botigues de la ciutat intel·ligent, mateix que si seguís els monuments del Dijous Sant del Llibre...

Agustí COLLADO

Demà, dissabte, no deixeu de comprar
 "LA CAMPANA DE GRACIA"

Charlot que ve...

Els reis de la "risa"

i Llapisera que se'n va

DEPORTS

Ahir van acabar, finalment!, els inacabables campionats de Lliga. L'Athlètic de Bilbao fou batut al seu propi camp per l'Irún; com a conseqüència de la derrota quedava empatat amb la Real Sociedad i amb el Racing. Fins aquí, bé. Però vet ací que ara, precisament, és quan surt allò del "goal average" que és el pare pedaç dels equips que es troben en aquests casos, en virtut del qual aconsegueixen el títol de líder.

Tenim, doncs, per campió a l'Athlètic Campió sense glòria. Ni a nosaltres, ni probablement als aficionats de Bilbao, els satisfarà gaire aquest triomf, que és per l'estil del de l'Schmelling als Estats Units, en batre a Sharkey, per cop baix d'aquest, quan el match pel campionat del món.

L'Europa va heure-se-les amb el Deportivo Alavès i el va guanyar per un gol a zero. Un match ensopit, sense pena ni glòria, durant el qual els dos equips feien l'efecte que havien passat la nit sense dormir, anant a sentir les caramelles Com que l'Europa va guanyar, per bé que per la mínima diferència, no ens interessa.

A nosaltres l'Europa només ens agrada quan perd, ja que en perdre hi té la mà trencada i hi posa tota la fe i tot l'entusiasme que un altre equip qualsevol acostuma a posar en el joc si veu que pot guanyar.

El Barcelona va jugar a les Corts amb el Real Madrid i el va guanyar per tres a un. Hi havia En Zamora, el "divino" Zamora, a la porta, i això, no pas les oportunitats de Ramon, com diu equivocadament el diari, són els que proporcionaren la victòria al Barcelona. Hom sap que el porter potser més internacional

dels porters internacionals del món, pública—no ens atrevim a dir que també les escríu—les seves memòries a l'"A B C" de Madrid. Probablement, aquesta és la causa degut a la qual li encolomen tan sovint més gols dels que caldrien.

El camp era ple de gom a gom. Tot-hom esperava la sortida d'En Zamora amb la boca badada i l'ai al cor. La seva presència feia tenir el cul estret als partidaris del Barça, els quals ja no es recordaven de la darrera temporada d'En Zamora a l'Espanyol, durant la qual li encolomaren una quantitat considerable

de gols, mentre que a En Platko, que jugava amb el Barça, a penes si n'hi podien col·locar algun que altre d'escadusser.

Vulgarment, la gent diu que el llegir fa perdre l'escriure. També pot dir-se al revés, i pot àdhuc ampliar-se la dita, afegint-hi que la literatura pot ésser repel·lent amb el futbol.

De totes maneres, val a dir que En Zamora és un gran porter; el millor de tots els porters que hi ha a Espanya i fins a Europa. Així ho hem acordat, i un cop acordat, ja no hi ha perquè recular l'acord.

✱

Aquestes festes hi ha hagut de tot i força. Hi ha hagut tennis, ciclisme, rugby, natació, escacs, de tot. Era Pasqua. Per Pasqua floreixen els presseguers, les Mones, les Caramelles, i rebroten els esports de nou. A penes acabat el torneig de Lligues, hom es prepara de nou per a reprendre el campionat una altra vegada. Però tot això no ens interessa. No és esport. Són manies.

PARTIT DE FUTBOL A BENEFICI D'EN CROS

No ens interessa, en aquest cas, el partit pel seu resultat, sinó per la seva significació. Més que res, per tractar-se d'En Cros, el veterà jugador de l'Europa, al qual ja era hora—i massa que han trigat—que els aficionats, els jugadors, els directius i els "literats" del futbol li demostrassin d'una forma ostensible les seves simpaties.

Cros és un jugador dels que compta amb més anys de serveis en actiu. Es un jugador excellent. Ha tingut temporades brillantíssimes. Hi ha hagut moments que

ha estat a punt d'ésser consagrat com titl dels asos d'aquest joc. No li ha arribat mai, però. I Cros, home modest, bon xic casolà, s'ha acontentat de jugar amb constància i amb, i amb no passar d'ésser un menestral acomodat d'aquest esport.

Si bé no té un nom d'esclat; un nom d'aquells que enlluernen, compta, en can-

vi, amb l'estimació de tots els del seu Club, i de tota la barriada de Gràcia, que considera En Cros com un germà per la seva constància esportiva.

Cros — i això és admirable —, és un dels pocs jugadors de futbol, professionals o no, que no s'ha canviat mai la samarreta.

L'ESQUELLA s'adhereix de tot cor a aquest homenatge.

ZAMORA A BADALONA

L'esperaven amb les dents esmolades, perquè els aficionats de Badalona van agafar la mania, ara fa anys, de jugar un partit amb l'Espanyol, amb En Zamora a la porta, i perquè, l'un cop per casualitat i l'altre també i aprofitant de més a més que En Zamora duia son endarrerida, barrejada amb mandra, n'hi ficaren un parell, ja s'hi veuen amb cor. Amb En Platko no s'hi atrevien, però amb En Zamora, sí. I qui no s'acontenta, en aquest món, és perquè no vol. Empataven a zero amb el Madrid, i aquest zero, els ingenus de Badalona l'interpreten com una victòria important. La bona fe sempre és d'elogiar. Consti que aquesta vegada, tot i la victòria esclatant aconseguida damunt d'En Zamora, el meu amic i company de can Martri no feia crits. Al vespre pujava tranquil·lament al "cau" amb el "Negre", el "Rajoler" i En "Roqueta", que és aquell que va anar amb un farcell de pèsols a l'esquena a veure un partit de futbol al camp del Sans, com si res no hagués passat.

GOL-KIK

L'AMBIENT, LA MODA...

D'un quant temps ençà, cosa d'un any i mig, ha nascut una moda nova: la moda d'ésser republicà. Ara tothom esdevé republicà, tothom és republicà. Els monàrquics, els de l'ordre—ordre per ells i desordre per als altres—, els de tranquil·litat i bons aliments, aviat els podrem comptar amb els dits d'una mà: un dit: Albiñana; l'altre dit: Cambó.

Aquesta afició, aquesta fúria en republicanitzar-se, no pot negar-se que és un símptoma, un símptoma incontrovertible que no pot negar ni "La Voz de su Amo", o sigui "La ex-veu de Catalunya".

El republicanisme és un estat d'opinió en tot el país. Tothom que trobem s'ha tornat republicà o està a punt de tornar-s'hi. Alguns d'aquests republicans encara fan una certa pudoreta de fabricant i de capellà. Per aquesta pudoreta delatora, no ha estat possible, a Barcelona, el front únic d'esquerres. Manca d'intelligència? Manca d'estratègia? Les dues coses. I una altra: la pudoreta, que equival a egoisme, a interessos mesquins i inconfessables.

Per la força, per la densitat d'aquest ambient, nosaltres ja no veiem la gent amb barret: la veiem amb gorra frígia. El vulgaríssim barret, als nostres ulls, ha esdevingut gorra frígia. Cal confessar que a alguns dels nous catecúmens els està ben malament. Però, qui sap!, tal vegada amb el temps...

Tot té un aire de 1789, menys heroic, més apagat, però de 1789, encara que hom no hagi enderrocat cap Bastilla.

Dos en un

—I nosaltres, si els rifaven, no ens quedàrem números de cap.

Per força hem de guanyar

—Perquè si no és per força no guanyarem de cap manera.

Fins més d'un sacerdot, com en 1789, s'ha declarat republicà. Es el passat que torna?

Sí, potser sí; però, sobretot, per alguns, és la moda, la força de l'ambient: s'han fet republicans com abans duïen els pantalons de pota d'elefant o les corbates de punt.

De totes maneres, sincera o no, ben vinguda sigui la moda. Els individus que sols hagin seguit la veu de la moda i no la de la consciència, ja els escombrarem quan sigui hora.

Aquesta afició a esdevenir republicà ara, precisament ara, ens fa recordar un fet molt graciós: en una platja catalana, aquest passat estiu, hi havien dues noies. N'hi havia més, però a nosaltres sols ens interessaven aquelles dues. L'una presumia molt, anava molt enflocada, reia, ballava, deia sempre, vingués o no a tomb, que era de molt bona família, que a casa seva eren molt rics. L'altra noia era humil, silenciosa, discreta. Vestia amb senzillesa, passava inadvertida. Tots els joves anaven darrera la primera de les noies. Fins que s'innovaren que la segona, la silenciosa, la humil, era milionària, autènticament milionària. Ja no cal dir-ho: els joves, tots els joves, viraren en rodó, i en la noia silenciosa, humil i milionària, hi veieren virtuts i qualitats que mai no hi havien sabut veure.

Avui la noia milionària es diu República.

VIRAI

SONET

Com la forma impalpable d'un desvari
et veuen els meus ulls extasiats;
ta boca, com puríssim encensari,
aromes deixa de jardins gemats.

Tot en tu és ideal. Imaginari
sembla ton rostre, ple de suavitats,
com la santa sortida d'un santuari
coronada de blanques claredats.

Acaronant un somni d'impossible,
mon cor bat amb violència incontenible
en contemplar la gràcia del teu cos

i la blancura de ta pell de seda
quan passes prop de la nupcial arbreda,
vora els tàlems ocults entre les flors.

VICENS G. CABOT

En vigílies de donar el passaport a tots aquests senyors que fins ara s'han sacrificat per la ciutat, hem cregut convenient recollir quatre paraules de cada un dels que, per ésser més coneguts dels barcelonins, han assolit també la màxima popularitat tot perdent-hi els "quartos". Perquè, els nostres lectors saben perfectament que a la Casa Gran l'únic que cobra és l'alcalde. Els regidors—pobrets!—gairbé tots han perdut els seus respectius patrimonis i... el temps.

Hem començat—per què no?—pel comte de Güell, com a cap més visible de la colla administrativa de la ciutat. Ens ha dit:

"—Jo, me'n vaig a passar una setmana a França, nois. Guillo d'ací, perquè no pugui dir-se que vaig darrera de l'acta de regidor. Quan tornaré, la tupinada ja estarà feta i... la Lliga es cuidarà de tot. A la meua edat ja no m'està gaire bé anar un rera l'altre dels amics recomanant em votin. Al cap i a la fi, com que ho tinc segur!..."

En Pich i Pon (Pic-pam-pum):

"—Cregueu que em sap força greu no poder acabar amb aquests impostos que graven tant la propietat. Nosaltres, els pobres amos de cases, som els qui sentim més la disbauxa administrativa. Tothom té dret a cobrar-nos rebuts de totes menes i colors. Som els més desgraciats! En fi, confio que dels nous, un o altre serà propietari i defensarà la "classe". Del contrari, ens haurem de vendre les propietats."

En Mainés (Calvo Sotelo, núm. 2), l'hem trobat plorant amargament en un recó:

"—Es sensible, molt sensible, que quan un home té les dots administratives que tinc jo, el treguin sense solta ni volta, perquè un govern vulgui fer eleccions. El meu pas per la Casa Gran serà recordat amb amor, creieu. No pot esperar-se res més d'un poble que, acostumat a no comptar, m'havia trobat a mi, que sempre, sempre, comptava amb els seus diners!"

En Martí Esteve estava més content que un gínjol i sols digué:

"—Jo, tornaré, amic. No m'acomio de vós, i aviat, amb els nostres companys d'A. C. R., sanejarem del tot la Hisenda municipal. Si en aquest Ajuntament hem fet cultura, en l'altre farem comèdia... en el teatre municipal que porta En Vives a la butxaca i que sols costarà cinc-centes mil pessetes cada any a la ciutat. Poqueta cosa, no? La qüestió és que la pubilla tingui teatre ben seu i que els autors hi puguin estrenar les seves poca-soltes. D'entre tots, a ben segur, en sortirà el nou "Checspir".

Es a dir, que tots els prohoms de la Casa Gran senten deixar el càrrec gratuït que tenen. D'això se'n diu sacrifici! On podrien trobar-se persones tan bones que, de franc, es barallessin i cuidessin dels nostres interessos, com aquestes?

Enlloc, lectors, enlloc! Tenim l'Ajuntament que ens mereixem. Si la selecció dels 300 candidats de la fornada de demà passat no fa igual, estem a la "sopa"!

Les nostres dones

Fa poc que actuen, però ja ho fan millor que nosaltres.

13 candidatures

Acció Catalana Republicana
 Coalició Republicana Socialista
 Republicans Autònoms
 Esquerra Republicana de Catalunya
 Partit Comunista d'Espanya
 Independents Administratius
 Partit Liberal Català
 Independents
 Lliga Regionalista
 Republicans Radicals
 Popular Administrativa
 Tradicionalistes
 Social Independent

que diumenge faran ballar el cap dels electors. I pensem que ens havem deixat algun altre partit, encara.

Pel que es veu, hi ha fam d'administració, a la nostra ciutat.

Capricis i paradoxes

DE LA ILLUSIÓ A LA REALITAT

La cirurgia estètica progressa i alhora es vulgaritza. Ara mateix a una noieta, a una mecanògrafa que té el nasset una mica remangat li hem sentit a dir:

—He vist un especialista i m'ha dit que per dues-centes pessetes em deixaria un nas perfecte. De seguida que les tingui estalviades me'l faré arreglar.

Potser serà una llàstima. Hi ha imperfeccions de la natura que tenen, de vegades, més gràcia que una freda perfecció. Però la natura dóna també monstres. ¿Qui no comprendrà perfectament que una noia que en lloc de nas és dotada d'un prodigiós bec aquilí, vulgui adobar-se'l?... Potser li semblarà que tota la seva felicitat estribaria a posseir un nas d'una correcció grega. Probablement, per aconseguir-ho, ni cap dolor ni cap perill no la deturarà.

Qui sap si, amb el temps, fer-se arreglar la fesomia no esdevindrà una cosa tan corrent com fer-se arreglar el dentat! ¿Aquesta part de la cirurgia no és també, en certa manera, cirurgia estètica? Tant com per trinxar bé els aliments, hom s'arregla sovint la boca per conservar un rostre intacte i juvenívol. La prova és que en les sales d'espera dels dentistes, hi predominen les dames elegants.

Aleshores, però, què restarà de veritat en aquella expressió, segons la qual el rostre és el mirall de l'ànima? Sovint un nas aquilí, uns llavis prominents, unes celles massa juntes, unes orelles massa grans o massa separades del crani, ¿què són si no un índex de tal o qual tret molt acusat de l'esperit?

Indubtablement la civilització complica cada dia més la natura humana. Fa de l'home un ésser més artificial cada dia. Ara la cirurgia estètica potser acabarà per esborrar dels rostres els estigmes dels caràcters, les relíquies que uns avantpassats viciosos o colèrics, ximpls o místics exaltats, hi han deixat.

¿Que això serà anar contra la natura?... ¿Que seran unes màscares noves que ens posarà la civilització? ¿Que els homes de carn aniran vestits de pures aparences? ¿I que en el fons envellirem tan de pressa o més que abans, que serem tan tristos, tan abominables i tan lletjos?

Qui sap! Si el caràcter influeix damunt del rostre i li imprimeix la seva marca, ¿per què els rostres no poden influir en els caràcters? ¿Fins on aquesta recíproca influència és absurda?... Es més difícil que una noia amb un rostre deforme arribi a ésser un àngel, que no pas que ho sigui una noia amb un rostre verament angelical. Recordem-nos de la paràbola de "L'hipòcrita santificat". Volia semblar bo als ulls de tothom i, de tant de dur la careta de la bondat, acabà per ésser-ho realment. Potser també totes aquestes il·lusions de joventut i de bellesa acabin per donar-nos una mica de bellesa i de joventut autèntiques.

DOMÈNEC GUANSÉ

EL ROIG I EL NEGRE, de Stendhal.

Calia, era necessària, la incorporació de Stendhal al català. De Stendhal, que deia de si mateix: "Jo seré comprès vers 1880". Comprès i estimat per tots els lectors intel·ligents, per tots els de fina sensibilitat.

De totes les seves obres és "Le rouge et le noir", que ara apareix en català per primera vegada, segurament la més important. Encara que no cal oblidar "La chartreuse de Parme", "La vie d'Henri Brulard", "Lucien Leuwen", etc.

Stendhal és, amb Balzac, el novel·lista més important, més gran, més interessant de començaments del segle XIX. I un dels més importants que ha produït el món.

Fer la crítica d'"El roig i el negre"—la guerrera i la sotana—fóra d'una pedanteria imperdonable. Es millor recomanar la seva lectura a tots aquells lectors catalans que desconeguin l'obra de Stendhal.

ALPHA

NOTULLES

ILLUIS CAPDEVILA

Prepara la segona edició de la seva novella—discutidíssima—"Venus i els bàrbars".

I la publicació d'una obra nova: "La pecadora i altres facècies".

LLIBRES I REVISTES

"Nosotros". Octubre 1930. Buenos Aires.

"La hora española", d'Antonio de Hoyos y Vinent.

"La paradoxa del comediant", de Diderot. Traducció d'Enric Lluelles.

"El rrelliscall", d'Alexandre Bulart i Rialp.

"El dinero en la política", de Richard Lewinson.

TELÓ ENLAIDE

RECITAL PAU CASALS

Com cada any, els socis del Patronat de l'Orquestra Pau Casals foren obsequiats, el dimarts dia 7 d'abril, a la nit, amb un recital de violoncel pel Mestre, amb la col·laboració del pianista vienès Otto Schulhof.

En la primera part el Mestre Casals i el pianista vienès van fer una bella audició de la "Sonata" en "re major" de Beethoven. L'"Adagio con molto sentimento d'affetto" va obtenir una interpretació molt exquisida, i de segur que s'hauria demanat la repetició si en acabar-se no hagués estat reunida amb l'"Allegro fugato".

La "Suite" 6.ª en "sol major" de J. S. Bach, executada pel Mestre Casals sol, fou una meravella de puresa i de solemnitat. Semblava que l'artista oficiés de jerarca d'algun ritu religiós. El públic, corprès, escoltava amb respectuosos silencis, com aquell que contempla espectacles que admira, però que se li apareixen en un despullament tal o amb un seny tan profund que no sempre sap per què el commouen.

La tercera part fou més a l'abast de tothom. El "Chant élé-

giaque" de F. Schmitt i la "Tarantelle" de Fauré prepararen agradablement l'auditori, que es desfermà en oir la "Tonadilla" de Blas de la Serna i la "Malagueña" d'Albéniz. El Mestre Casals, que es resisteix molt a repetir les obres, no va tenir més remei que bisar aquesta darrera obra, perquè el terrabastall d'aplaudiments no cessava. La "Sonata" en "mi major" de Valentini fou executada ja en un ambient apoteòsic.

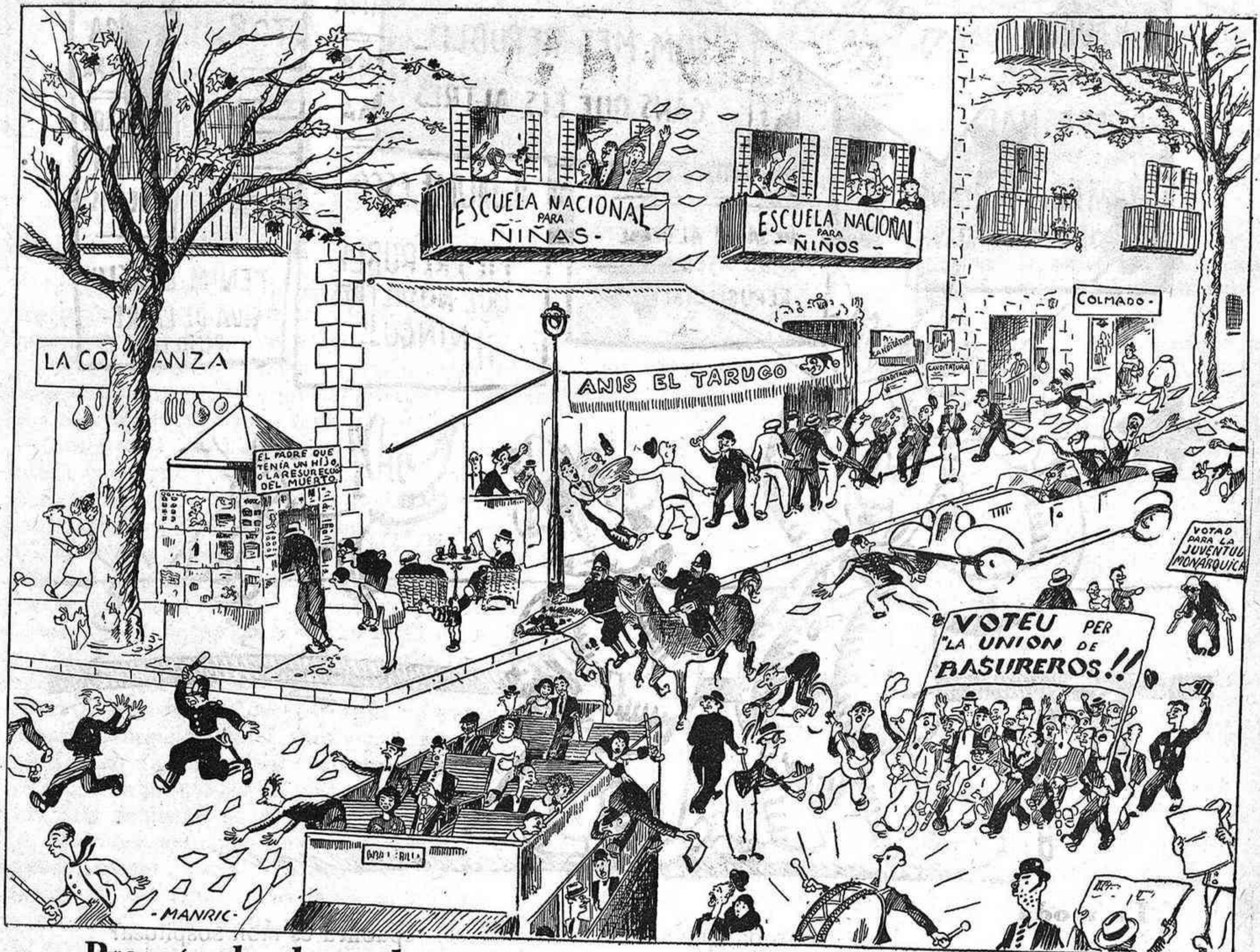
No vàrem tenir ocasió de fer-nos càrrec de les facultats del pianista vienès Otto Schulhof. El Mestre Casals, amb la seva resplendor, ens privava de gustar l'art d'un home que sembla pulcre en l'execució i d'una pulsació viril.

CLAU DE SOL

NOVETATS

"Marius" és la primera comèdia de Marcel Pagnol que hom tradueix al català. Cal agrair aquesta aportació, digna de respecte i d'estima. Amb comèdies com "Marius" podem tornar el públic nostre, avui tan abarraganat, al bon camí. Encara que no serà empresa fàcil fer tornar el públic al bon camí.

"Marius" té quatre actes: quatre actes d'un diàleg pulcre, fi, sensible, finament irònic, finament amarg. "Marius", de Marcel Pagnol, és una comèdia intel·ligent, és a dir: una d'aquelles comèdies que, d'un temps ençà, no estem fets a veure en els nostres escenaris. No per manca de mèrits en els nostres autors, en alguns dels nostres autors, sinó perquè a cap d'ells les empreses no els acceptaria una comèdia de la finor,

Propaganda electoral

No pot pas negar-se que hi fan molta barrila.

de la ironia, de la sensibilitat de "Marius"... perquè dirien que no és de públic.

I, en efecte, no és de públic... com el nostre, que es fadiga de quatre actes amb un sol decorat—molt ben resolt per Batlle i Amigó—. "Marius" és per a un públic més intel·ligent que l'habitual de Novetats.

Correcta la interpretació, sobretot per part de les senyores Fornés i Morera i els senyors Aimeric i Gimbernat.

ESPANYOL

Tampoc el públic d'aquest teatre—l'habitual, el de paladar fet malbé per la mostassa i la sal grossa d'algunes obres (?) inqualificables—no ha sabut apreciar com cal les bel·leses innegables d'"Ocells de guerra"—"L'equipage", en l'original—, quatre actes de Kessel i Delange, que han traduït els germans Guinjoan. Estem segurs, però, que el públic reaccionarà i omplirà el teatre. L'obra s'ho mereix.

"Ocells de guerra" és una obra de les més belles que haurà estrenat Josep Santpere aquesta temporada. De les altres estrenades, algunes, poques, tenen un cert to. Però com aquí no es tracta de fer un resum de la temporada, valdrà més que ho deixem córrer i anem a "Ocells de guerra".

L'empresa ha presentat molt bé l'obra i n'ha fet un reclam expert i eficaç. Veritablement, l'obra s'ho val. És una comèdia honrada, interessant, de profunda emoció, que—màxima qualitat—pot veure tothom. Reflecteix fidelment un ambient de guerra, sense abusar del melodrama ni de la truculència, sempre de mal gust. El diàleg té to, els tipus estan dibuixats de mà mestra.

L'obra, com ja hem dit, ha estat molt ben presentada. La interpretació sols mereix elogis. En "Ocells de guerra" hi està bé tota la companyia—els elements que hi prenen part—, però, sobretot, la senyora Fortuny i els senyors Santpere, Nolla, Clapera, Capdevilla.

ROMEA

"Els criminals", de Bruckner, és una obra intensa, apassionant. Ha fet bé Millàs-Raurell—autor també d'un teatre intens i apassionant—en traduir-la al català. El to cru d'"Els criminals" i la seva truculència, més accentuada, recorden "El carrer", de Elmer Rice, també traduït per Millàs-Raurell i estrenada ara deu fer un any.

Es obra lliure, valenta, forta, intensa. Teatre de debò, i no de nata i pasta de tortell com el que, a indicacions dels empresaris, ens serveixen generalment els nostres autors.

La "misse en scene" d'"Els criminals" és una de les coses més belles i ben resoltes que s'han fet a Barcelona. Donades les condicions de l'escenari de ROMEA, poder "posar" l'obra de Bruckner és un miracle. Un miracle que cal agrair a l'art de Fontanals, el més europeu dels joves escenògrafs.

Força bé la interpretació, sobretot per part de Maria-Lluïsa Rodríguez, Maria Vila i Pius Daví.

VICTORIA

"Todo a 0,65" és el títol d'una revista de Joaquim Montero, que ha musicat el mestre Rosselló. "Todo a 0,65" obtingué un gran èxit. "Todo a 0,65" té totes les característiques d'aquest gènere—la revista, el comentari enginyós—en el qual Montero, com ningú, és mestre: un diàleg graciós, àgil; una crítica finament irònica, sense amargor; uns tipus encertats; algun quadro sentimental; la nota patriòtica. D'entre els de la revista de Montero, cal destacar els quadros "La Mitologia", "El Barri Xino" i "Pi i Margall".

La música del mestre Rosselló, un encert des de la primera nota a la última. Isidre Rosselló és un músic modest que ho fa molt millor que molts mestres (?) consagrats per Madrid.

En la interpretació, molt bé Matilde Vázquez, Matilde Xatart, Mercè García, Baraja, Acuaviva, Parera i el propi Montero.

TALIA

S'ha estrenat un nou vodevil, els autors del qual, Guillard i Routiers, no coneixem. Aquest vodevil té un títol molt de públic: "Res de nou en el front". Té també escenes i situacions d'una comicitat de bona llei i tipus ben encertats.

El públic acollí l'obra amb franques riallades, que és la millor manera d'acollir aquesta mena d'obres.

Debutaven Berta Cambra i Ricard Fuentes. Berta Cambra és una actriu intel·ligent, sensible, que sap trobar el to als personatges.

Ella i Fuentes, Barbosa, Dolors Pla, Visita López i Teixidó interpretaren amb justesa l'obra.

NOU

Hom diu que aquest teatre està de pega. Amb obres com "La castañuela" no és fàcil que la sort canviï. Per tal que un teatre tingui sort, no cal fiar-lo a l'atzar, sinó a la intel·ligència de la empresa.

I l'empresa del "Nuevo" ha estrenat "La castañuela", sabent que aquesta obra havia fracassat al Victòria amb el títol de "La tirana del candil".

Ja és tenir bon ull!

POLIORAMA

"Doña Hormiga", comèdia dels germans Quintero, ha servit per a debut de la companyia Roser Pino i Emili Thuillier, dues de les figures de més prestigi del teatre espanyol. "Doña Hormiga" és un de tants raves que amb tanta freqüència—amb massa freqüència—, ens serveixen els germans Quintero. Els germans Quintero, segons nosaltres, que també tenim dret a opinar, en el teatre espanyol, més que la gràcia, representen la cursileria. Les comèdies d'aquests autors—que segueixen conreant el teatre de 1895—són insuportablement eusucrades, insuportablement cursis. Unes més que altres, naturalment. Però totes, en general.

COMIC

Debut de la companyia de revistes de la qual és vedette Blanqueta Pozas. I estrena d'una revista—original d'uns senyors Carballeda i González Alvarez, amb música de Penella—, que no sabem per què es titula "Ku-Klux-Klan".

Es tracta d'un vodevil arrevistat, com tants ens n'han vingut de Madrid, ni més bo ni més dolent que els altres.

APOLO

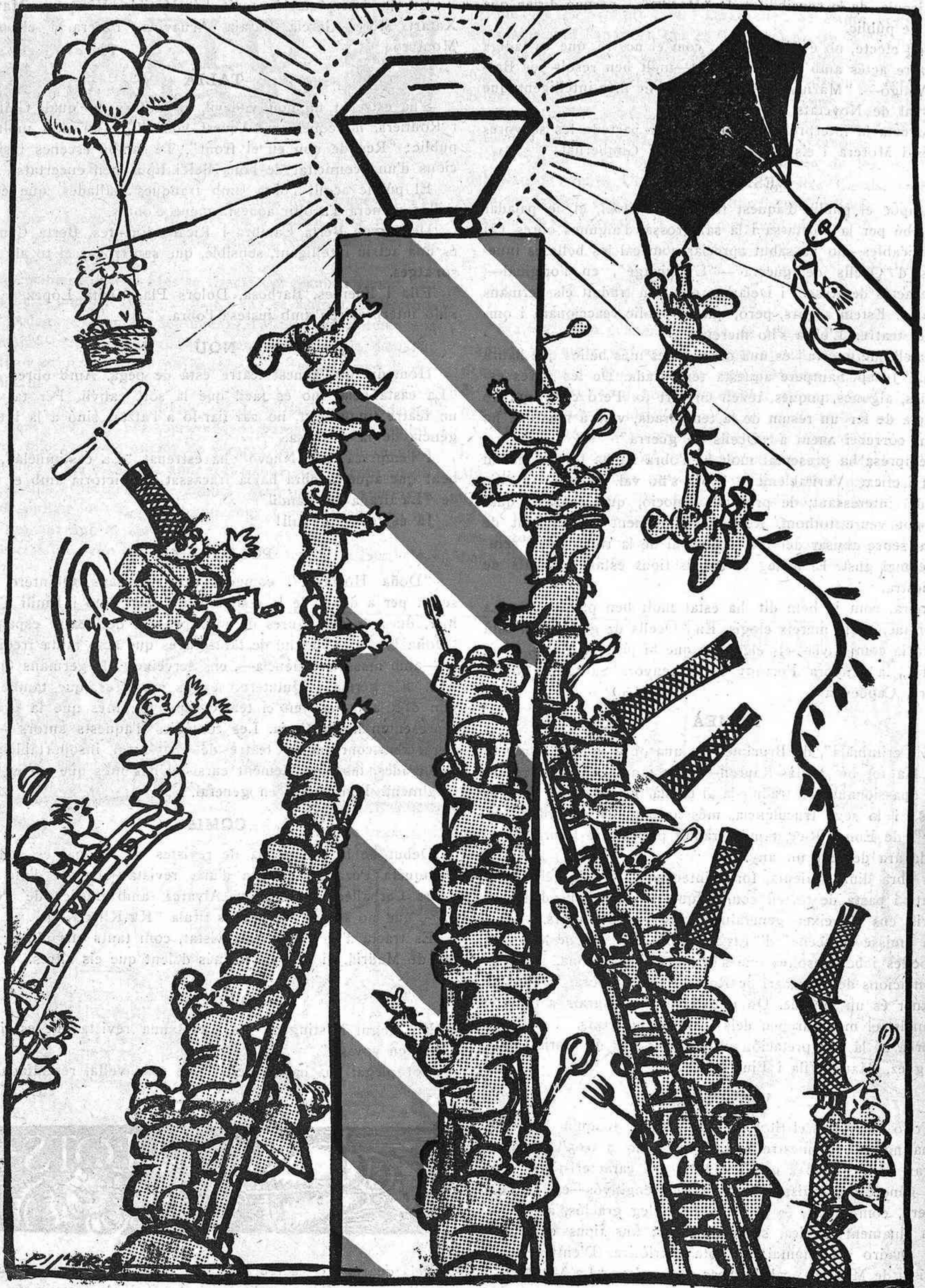
Ha vingut Mistinguet. Ha portat una revista que es titula "Miss en voyage".

Tot plegat ens ha fet l'efecte de cosa vella, rescalfada.

Ll. V.

Pels quarters o casernes militars de la nostra ciutat varen repartir-se unes fulles en les quals es prohibia assistir els soldats a la funció de l'Olympia que, com és sabut, era a benefici dels capitans afusellats. Pel que feia referència als oficials i caps, no els ho privaren, però ordenaren anessin vestits de país.

La menjadora

Voleu dir que hi haurà lloc per tants?

Comentaris? Per què? Si cada lector se'ls pot fer a mida del seu gust!

✱

Han estat cremats uns paperots que els caps grossos que va posar a l'Ajuntament la primera dictadura féu signar a tots els empleats, coaccionant llur ideari polític i que deien això:

"Para desvanecer todo equívoco respecto a los sentimientos de personal de este Municipio, por mi parte declaro que me enorgullezco de ser español, y como tal protesto de todo acto, propaganda o maquinación que directa o indirectamente, pública o encubiertamente, tienda a menoscabar la soberanía, el prestigio o la unidad de España."

Per cert que ara ens ve a la memòria un cas com un cabàs, en el qual un pobre xicot, en una Delegació de policia, maltractant-lo, varen voler-li fer cridar "Viva España!". Clar, ho digué, i un dels botxins respongué: "¿Oís como ladran, los catalanes?"

✱

Han estat inaugurats oficialment tota una colla de grups escolars repartits per la nostra ciutat.

Es, potser, l'única obra bona que podrà ésser agraïda a l'actual Ajuntament.

✱

Davant les eleccions municipals els partits polítics fan grans prometes...

Prometes, rail

Després, però, ja cuitaran a fer anar l'aigua al seu molí.

✱

Cap partit, tanmateix, és més esplèndid que la Lliga.

—Barriades obreres— diu el manifest—, jardins per als infants, cantines, camps de joc, banys, atencions especials per a la dona pobra...

Inefable, inefable!

Després, però, potser s'acabarà tot fent altre cop lluminàries a la plaça de Catalunya o fent costoses reformes al palau reial...

✱

Diuen que el coronel del castell de Montjuïc ha presentat la dimissió per les greus i justificades denúncies que han aparegut, aquests dies, en la Premsa diària de Barcelona...

I amb una dimissió s'arregla tot?

No! El que caldria és aplicar, rigorosament, la llei del talló.

✱

La Direcció General de Sanitat ha dictat severíssimes disposicions regulant el trànsit dels cadàvers per les poblacions.

Malament, malament, senyor marquès d'Alhucemas!

✱

Fa dies que no se sent a parlar dels impostos de l'Exposició. Al tanto, barcelonins!

Que sota la capa que estem distrets amb les eleccions, no ens amaguïn l'ou.

S. T.—Es igual, home. Tot queda a casa!

M. C.—Si hagués estat un xic més curta, potser l'hauríem guardada.

J. C.—Sense compromís de publicació, ja que disposem de poc espai, ho guardem.

T. R.—No fa per casa.

Pagès.—De nom i de fets? Quina llauna, fillet!

M. B.—Les vostres poesies no són publicables.

Impremta "L'Esquella" "La Campana", Om, 8, Barcelona

ESPECTACLES

GRAN TEATRE ESPANYOL

Companyia de vodevil JOSEP SANTPERE

Primers actors i directors:

JOSEP SANTPERE i ALEXANDRE NOLLA

Primera actriu: MARIA FORTUNY

Avui, divendres clàssic: Tarda. POPULAR.

LO PUBILL

Nit, a les 10: L'èxit mundial

OCELLS DE GUERRA

"L'equipage"

Pot anar-la a veure amb la seva família. - Es humana, és moral. - Te vida i joventut. - Es una gran obra.

Teatre Català Romea

Companyia VILA-DAVÍ

Dissabte i diumenge,
tarda i nit, l'obra triomfal

Els criminals

7 accions simultànies en 7 escenaris

Més de 50 intèrprets

ORIGINAL PRESENTACIÓ

Totes les nits, a un quart d'onze,

Els criminals

D. S.—En torn de publicació.

D. E.—Potser n'aprofitarem la idea.

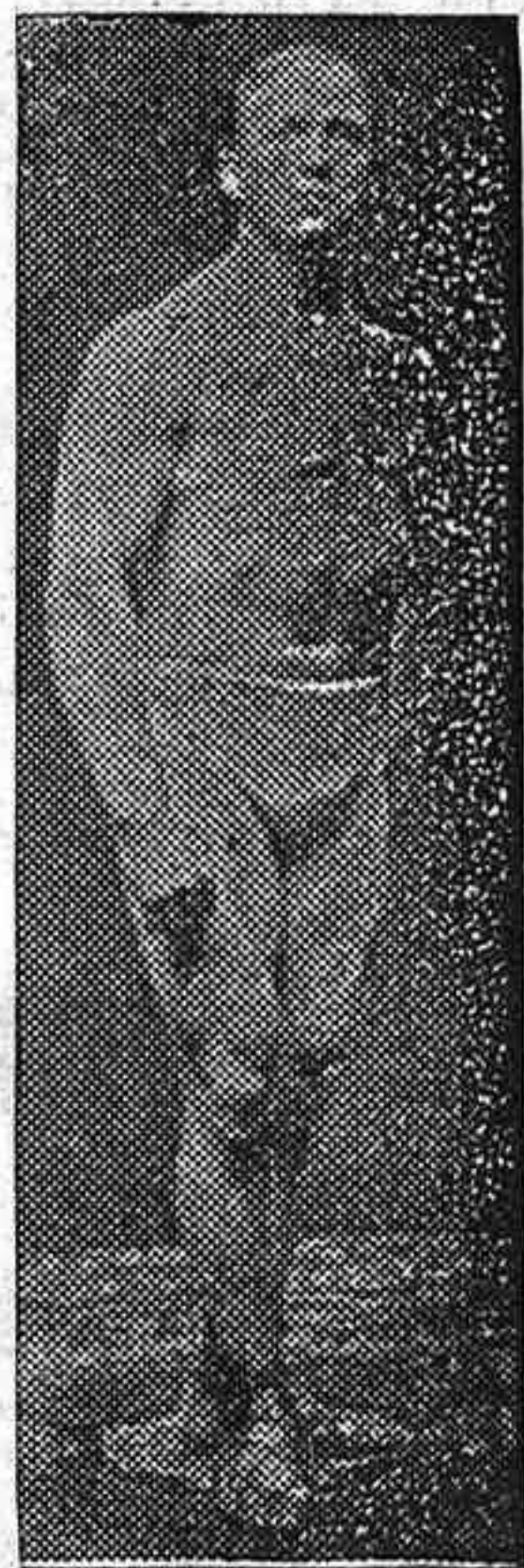
J. B.—No ens és possible complaure-us.

V. M.—Ja ha passat l'oportunitat.

VIRILITAT

No hi ha atribut que signifiqui tant per a la felicitat de l'home com la VIRILITAT. Un home sense virilitat és una desferra humana, que inspira llàstima i és digna de compassió. I, no obstant, quants n'hi ha que estan mancats de poder sexual, que són impotents, en aquest món!

Homes en plena joventut, que devien estar fruit dels plers que la vida ens brinda, s'esllanguixen, extenuats, mancats de puixança, de força, de VIRILITAT!, incapacitats per emprendre cap empresa que exigeixi energia i vigor. En els combats de l'amor, en el món de la galanteria, aquests desgraciats fan un paper deslluït, ridícul.

LIONEL STRONGFORT
l'home perfecte

EL REMEI EL TENIU A L'ABAST

El STRONGFORTISME, la ciència que Lionel Strongfort creà fa trenta anys, ha estat la salvació de milers i milers d'homes que estaven en les condicions suara descrites. Sense drogues, sense medicines, el STRONGFORTISME els retornà la VIRILITAT perduda, els restaurà les forces, els vigoritzà llur sistema completament, els desenrotllà llur musculatura, en fi, llur salut exuberant. Els capacità per ésser esposos i pares feliços.

LLEGIU LA MEVA OBRA GRATIS

El llibre «Promoció i conservació de la salut, força i energia mental», us dirà què és i en què consisteix el STRONGFORTISME. No més té que enviar-me el cupó adjunt i li remetré, amb gust, un exemplar gratis de la meva obra.

INSTITUT STRONGFORT

Lionel Strongfort, Director. Especialista en Salut i Cultura Física
Berlín-Wilmersdorf, Alemanya

CONSULTA GRATIS I CONFIDENCIAL

(posi's el franqueig suficient per a cartes a l'Estranger) 949

Institut Strongfort. Berlín-Wilmersdorf, Alemanya

Serveixi's trametre'm completament gratis el llibre "Promoció i conservació de la salut, força i energia mental", en idioma espanyol. He marcat amb una X les matèries en què estic interessat.

—Catarro	—Vicis secrets	—Impotència sexual	—Desordres de l'estómac
—Asma	—Barbs (acné)	—Nerviositat	—Major altura
—Dolors de cap	—Obesitat	—Estrenyiment	—Desenrotllament muscular
—Hèrnia	—Vista dèbil	—Respiració curta	
—Demacració	—Reumatisme	—Pulmons dèbils	

Noms (escriure'ls ben clars)

Edat Carrer o Apartat de Correus

Ciutat Pats

LLIBRERIA ESPANYOLA D'ANTONI LOPEZ

Rambla del Mig, número 20

BARCELONA

Telèfon número 18692

ABRIL
23
DIJOUS
Sant Jordi

JA S'APROPA LA GRAN
DIADA DEL LLIBRE

Acudiu, com tots els anys, a la nostra llibreria
PREPAREM UNA GRAN SORPRESA!

Diada de St. Jordi : Diada del Llibre Català

● Les cent millors poesies de la Llengua Catalana Preu: 2 pessetes		● Las cien mejores poesías líri- cas de la Lengua Castellana Preu: 2,50 pessetes
---	--	---

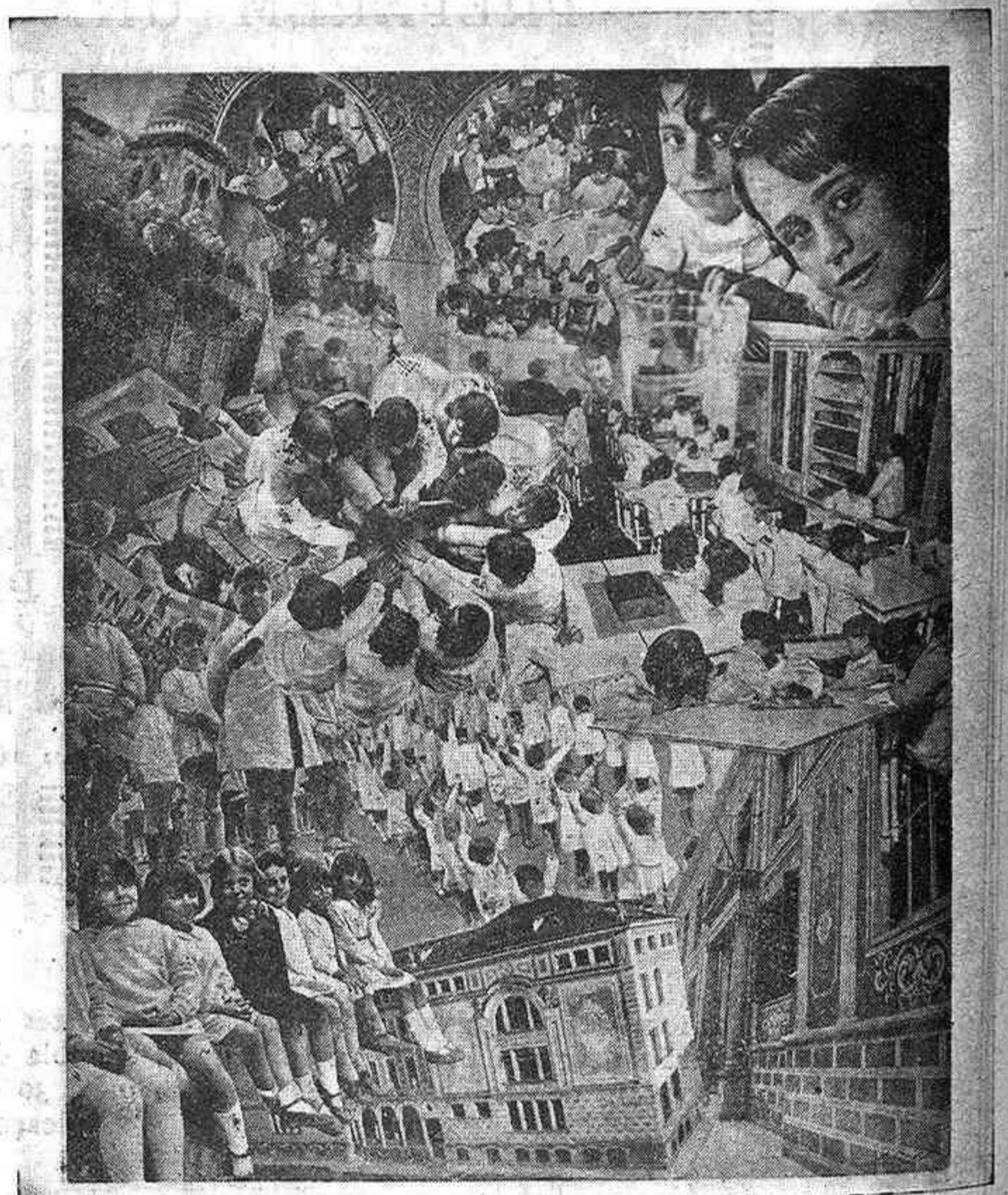
●
JAUME PASSARELL
Cent ninfes i una mica de literatura
Preu: 10 pessetes

NOTA.—Tothom qui vulgui adquirir qualsevol de dites obres, remetent l'import en lliurances del Gir Postal o bé en segells de franqueig al llibreter Antoni López, Rambla del Mig, 20, Barcelona, la rebrà a volta de correu, franca de ports. No responem de pèrdues si no es remet, a més, 30 cèntims per a certificat. Als corresponsals se'ls atorguen descomptes

**VOTEU ELS CANDIDATS
CATALANISTES REPUBLICANS**

CAL COMBATRE LA MISERIA I L'ABANDONAMENT DELS INFANTS DE LA CIUTAT. ELS REGIDORS D'ACCIO CATALANA REPUBLICANA INTENSIFICARAN L'OBRA MUNICIPAL DE CULTURA

Cada dia som més grans!

Ja ho veieu: una propaganda electoral que ens envejarien a Nordamèrica.